

Crafts Council Nederland

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 300.000

Over de instelling

Stichting Crafts Council Nederland (hierna: CCNL), interdisciplinair, ontwikkelinstelling, Arnhem

Stichting Crafts Council Nederland (hierna: CCNL) is opgericht in 2013. De instelling zet zich in voor de ontwikkeling en versterking van de ambachten en de creatieve ambachtscultuur. Voorheen was het domein van de ambachten erg versplinterd, CCNL is in dit gat gesprongen. Mede door haar inspanning is het domein meer zichtbaar geworden. De instelling brengt 'meesters' en 'leerlingen' bij elkaar, heeft aandacht voor beheer en behoud van oude technieken, verzamelt en verspreidt kennis en biedt een podium. Ze focust op de hybride praktijk van het ambachtelijke makerschap. De nieuwe makers die opereren in dit domein noemt de instelling *maker-designers*.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.44 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Crafts Council Nederland geen subsidie toe te kennen.

De raad vindt de aandacht voor ambachten en de creatieve ambachtscultuur van belang voor de maakindustrie, maar is niet overtuigd van het plan van CCNL. Daarin wordt een breed palet van activiteiten gepresenteerd, maar een focus ontbreekt. CCNL maakt onvoldoende duidelijk wat de trajecten voor talent- en genreontwikkeling behelzen. Ook geeft CCNL weinig inzicht in hoe begeleiding van onderzoeken en artistieke ontwikkeling bij makers kan bijdragen aan genreontwikkeling. Het plan biedt onvoldoende inzicht in hoe onderzoek zou kunnen bijdragen aan verdieping van het genre en ontwikkeling van nieuw talent. De instelling moet nog de nodig acties ondernemen om aan de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie te voldoen.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

CCNL heeft zich de afgelopen jaren ingezet als kwartiermaker voor het *craftsdomein*. Ze nam destijds het initiatief om de versplinterde werelden

van de ambachten bij elkaar te brengen. Sindsdien fungeert ze steeds meer als een platform waar kennis en kunde samen worden gebracht en aan elkaar worden gekoppeld. CCNL heeft vijf doelen voor ogen. Ze wil makers ondersteunen, ambachtelijke kennis en vaardigheden in kaart brengen, behouden en doorgeven, onderzoek en innovatie mogelijk maken, een podium bieden en de aandacht voor ambachten stimuleren in andere sectoren.

De doelen zijn omgezet in concrete activiteiten. Er is aandacht voor talent- en genreontwikkeling, wat in het plan wordt omschreven als sectorontwikkeling. Voor beide onderdelen omschrijft de instelling haar voornemens. Er is samenhang tussen de activiteiten van beide domeinen. De raad is positief over de aandacht die de instelling heeft voor het ambacht, 'het maken' en de creatieve ambachtscultuur maar mist in het plan een duidelijke focus. CCNL maakt bijvoorbeeld niet duidelijk welke ambachten aandacht zouden moeten krijgen en waar de kracht van het Nederlandse *craftsdomein* zit.

Ook heeft hij geen goed zicht op de uitwerking van de ontwikkeltrajecten. Hij ziet veel initiatieven, maar die zijn nog te algemeen omschreven en te weinig geconcretiseerd. De gepresenteerde activiteiten voor talentontwikkeling hebben vaak een sterk educatief karakter; De programma's 'Meet the Master' en 'Crafts Exchange' zijn bijvoorbeeld gericht op grotere groepen. Alleen bij 'Crafts Residency' is sprake van een intensievere persoonlijke begeleiding. De duur van een dergelijk traject is slechts zes weken. Er zijn geen trajecten waarin makers voor een langere periode worden begeleid.

De ontwikkeltrajecten die CCNL wil ontplooiën voor de sector (genreontwikkeling) zijn met name gericht op kennisontwikkeling. Met vier activiteiten legt ze zich toe op het vergaren en ontsluiten van kennis. De meet-ups die ze organiseert in het kader van onderzoek en innovatie hebben een tamelijk breed bereik. Maar het is onduidelijk welke creatief-ambachtelijke technieken volgens CCNL belangrijk zijn voor mogelijke genre (sector) verdieping.

De raad vindt het essentieel dat CCNL zich richt op de digitale ontsluiting van haar kennis door middel van de 'Craftsmap'. Op de podia van de Dutch Design Week (Nederland) en Homo Faber (Italië) presenteert de instelling de nieuwste ontwikkelingen.

De raad vindt dat de instelling mooie activiteiten ontplooit, maar ziet haar meer als een platform voor de sector dan als een ontwikkelinstelling.

Vernieuwing

CCNL zet in op onderzoek om oude, soms verloren gegane technieken te onderzoeken en te innoveren en daarmee de maakcultuur in Nederland maar ook daarbuiten te versterken. Ze wil kennis bundelen en toegankelijker maken voor een breed publiek. Hierdoor hoopt ze dat er een versnelling van kennisontwikkeling ontstaat.

De raad is positief over de onderzoeks- en innovatieagenda die is opgesteld met het veld. Om die te kunnen uitvoeren wordt in de periode 2021 – 2024 eens per twee jaar een event georganiseerd waarin de agenda's centraal staan. Echter, de instelling legt onvoldoende uit hoe de onderzoeks- en innovatieagenda kan bijdragen aan een brede kennisontwikkeling en verdieping van welk specifiek genre en welke specifieke sector. In het plan staat niet vermeld of er aansluiting is bij de top-sector Creatieve Industrie.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

CCNL wil de komende periode groeien van 2,8 naar 4,5 fte. Een deel van de subsidie zal dus worden aangewend om deze groei mogelijk te maken. De competenties die worden genoemd om de instelling te versterken liggen op het gebied van business development, communicatie en projectmanagement.

Voor medewerkers, vast en inhuur, is sprake van een 'passende marktconforme beloning'. Niet wordt duidelijk gemaakt wat daaronder wordt verstaan en of de arbeidsvoorwaarden en salariëring overeenkomen met de collectieve of cao-richtlijnen.

De instelling investeert in de persoonlijke ontwikkeling van haar werknemers. Ze schrijft niets over arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioenen. In de begroting is rekening gehouden met een marktconforme honorering van medewerkers, maar het is niet duidelijk of ook rekening is gehouden met structurele indexatie van de personele lasten.

De liquiditeit, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen van CCNL zijn, in tegenstelling tot 2017, gezond. De instelling was in 2017 en 2018 in hoge mate afhankelijk van subsidies. Opvallend is het ontbreken van structurele subsidies van decentrale overheden. Terugblikkend op de realisatie van 2017 en 2018 en uitgaande van de voorgestelde plannen lijkt de begroting voor de komende jaren realistisch. Bij tegenvallende inkomsten zal worden bijgestuurd. Projecten gaan alleen door als deze kunnen worden gefinancierd, wat de continuïteit van het inhoudelijke programma in gevaar brengt.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

CCNL heeft geen programma's voor primair en voortgezet onderwijs. De instelling is gericht op kennisoverdracht van technieken die verloren dreigen te gaan. Haar doelgroep is met name de professionele maker. In die zin richt ze zich volop op educatie en kennisoverdracht. De raad is positief over de aandacht die ze wil geven aan het betrekken van studenten uit het mbo en hbo bij haar programma's. Echter, het initiatief beperkt zich voornamelijk tot kennismaken. Ook wordt niet duidelijk wat CCNL onderneemt op het gebied van participatie.

CCNL richt haar activiteiten op drie doelgroepen: de maker-designers en techniekspecialisten, het publiek en de stakeholders, voornamelijk professionals en liefhebbers. In het marketingplan beschrijft ze een strategie om nieuwe doelgroepen te bereiken: via ambassadeurs, participanten en fans. Ze gebruikt de eigen website en social media voornamelijk als communicatiekanalen.

Geografische spreiding

CCNL is statutair gevestigd in Arnhem en vanwege de centrale ligging kantoorhoudend in Utrecht. De activiteiten beperken zich niet tot deze regio's, maar zijn verspreid over het hele land. Toch voelt de instelling zich verbonden met de regio Arnhem. Er wordt samengewerkt met het Nederlands Openluchtmuseum en ArteEZ. In het reflectiedocument van de Cultuurregio 025 (Arnhem Nijmegen) wordt hier het volgende over vermeld: 'Wij erkennen de meerwaarde van organisaties zoals CCNL. Echter, de regionale inbedding is niet vergelijkbaar met de andere aanvragers die tot wasdom zijn gekomen in en mét de regio 025.'

Toepassing Fair Practice Code

CCNL reflecteert summier op de Fair Practice Code. Zie ook onder 'eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering'.

Ze schrijft niet welke rol zij speelt in de sociale dialoog, of ze regelmatig evalueert met het personeel en of ze werkafspraken maakt met samenwerkingspartners. Wel werkt ze op dit gebied structureel samen met relevante organisaties en/of professionals. CCNL vermeldt bij gebruik van werk van anderen de maker of de auteur en vraagt toestemming voor gebruik. Dit wordt echter niet verder toegelicht. In de aanvraag staat niets vermeld over de positie van stagiairs en vrijwilligers en over werkervaringsplaatsen.

Toepassing Governance Code Cultuur

CCNL reflecteert voldoende op de Governance Code Cultuur. Ze hanteert het bestuursmodel voor kleine organisaties. Ze licht het beleid helder toe.

Aanvullende afspraken tussen bestuur en directie zijn vastgelegd in een bestuursreglement en een directiestatuut.

De raad van toezicht bestaat uit drie leden die tegelijk zijn aangetreden. Er is een rooster van aftreden. Nieuwe leden worden geworven op basis van een opgesteld profiel. CCNL streeft naar een meer divers samengestelde raad, maar heeft dit nog niet gerealiseerd.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

CCNL reflecteert summier op de Code Diversiteit en Inclusie.

Ze is van mening dat het ambachtdomein bij uitstek divers en inclusief is. Het spreekt hoog- en laagopgeleiden aan en wordt in zowel westerse als niet-westerse landen gewaardeerd. De raad begrijpt deze visie, maar ziet dit onvoldoende terug in het plan. Mede door haar profiel zou de instelling een goede koppeling kunnen maken naar makers of, zoals CCNL hen noemt, praktisch opgeleiden, waardoor de code beter kan worden geborgd.

Een stappenplan voor verbeteringen ontbreekt. Wel is de raad er positief over dat CCNL de uitgave 'Woorden doen er toe' van Het Nationaal Museum van Wereldculturen hanteert als leidraad bij haar voornemen een breed publiek aan te spreken.